

Redacţia. Administraţia.
şi Tipografia
Braşov, piaţa mare Nr. 30
Scrierile necesare să se
primesc. — Manuscrise să
nu se
întraie.
INSERATE se primesc la Admi-
nistraţiunea în Braşov şi la ur-
mătoarele Birouri de anunţuri:
în Viena: M. Dukas, Zdeněk
Kubel, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dussner. în Budapesta: A. F.
Schlagberg, Károlyi János; în
Bucureşti: Agence Havas, Sta-
tionnaire de Roumanie; în Ham-
burg: Károlyi & Ledermann.
Preţul inserţiunilor: o serie
ordinară pe o coloană 8 cr. şi
per. timbra pentru o publi-
citate. Publicării nu se dă
după
timp şi învoiaie.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în ziua-care di.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poştale din între şi din afară
şi la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare,
Târgul Inului Nr. 30: etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe şase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe şase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. e.
său 15 bani. Atât abonamen-
tului cât şi inserţiunilor sunt
a se plăti înainte.

Nr. 234.

Braşov, Mercuri 23 Octombrie (4 Noembrie)

1896.

Sinodul archidiecezan gr. cat.

— Octombrie 1896.

I.

Am tăcut şi tăcem! — Ori doră
Sinodul archidiecezan, despre care
cu săptămânii înainte s'a ştiut, că se
va ţine în toamna acestui an, nu nu-
mă nimic în viaţa noastră? Ore cei
ce vor participa mijlocit ori nemij-
locit la acel Sinod nu sunt factori
productivi în câmpul, pe care ne
apăram existenţa noastră naţională?
Activitatea lor e nimic, nu produce
nici o influenţă asupra mijloacelor,
cu cari se acoperim lipsele, şi
asupra medicamentelor, cu cari se
ne vindecăm ranele? Sunt ei nisece
trântori, a căror chemare e să con-
sume numai, său că sunt organe, ce
servesc la realizarea scopului mareţ
al unei instituţiuni sfinte, ce la toate
popoarele, der mai ales la noi, a
avut un rol special: conservarea
limbei, conservarea naţionalităţii
noastre?

Am tăcut şi tăcem! Pentru-
ce? Nu cum-va poziţia noastră este
aşă de favorabilă şi sigură, încât să
fiă de prisos a ne mai ocupa de
ale noastre?...

N'ar trebui să uităm, că *egoismul*
naţional e mai pre sus şi mai firesc,
decât altruismul. N'ar trebui să
uităm, că ori ce nobilă şi folositoare
întreprindere, emanată dela noi şi
pentru noi, valoriză mai mult, decât
toate combinaţiunile politice, ce
le-am face în afară de cercul activităţii
noştre proprii, căci cu faptele
noştre înaintăm în mod real, ne
încăldim şi devenim eroi pe terenul
muncii pacifice.

Ar fi de dorit, ca să se practice
şi la noi principiul împărţirii
lucrului. Să nu ne ocupăm cu toţii
de acelaşi lucru, ci pe când unii
se ocupă cu politica înaltă, pe atunci
ceilalţi să vadă de lucrurile, ce
ne ating mai de aproape. Să nu uităm,
că nu numai acela luptă pentru
libertatea poporului, care îşi espune
dîlnic liniştea, libertatea individuală
şi chiar şi viaţa; ci erou e şi cel
ce-şi oferă capacitatea fizică şi
intellectuală scopului, ca poporul
să înainteze moralicesc şi materialicesc,
care înaintare să formeze
baza adevăratei independenţe.

Şi decă tac laicii, cari se mai
pot scuza (De ce? şi cum? — Red.
G. Tr.), de ce tace preoţimea,
care în rândul prim e chemată, să
se ocupe cu agendele unui Sinod? Ea,
care credem, că ştie mai bine
durerile poporului, poate să facă
cea mai bună diagnoză şi să prescrie
şi dietetica corăspundătoare aspiraţiuni-
lor noastre? Ea, la independenţa
cărui s'a tentat şi se tentază, să
nu vada ore nici un cuvânt, pentru
de-a da direcţia ţinutei, prin care
să-şi apere războiul invidiat şi
temut de inimi şi să-şi întărească
fortăreaţa, în care ni-a
împunat legea şi limba, ni-a scutit
portul şi datinile şi de unde a dat
întărire demnităţii naţionale? Şi-a
uitat ore, că oftările poporului
pentru libertate numai ea le opria?
Şi-a

uitat ore, că lacrimile pentru
recaştigarea drepturilor naţionale
şi politice numai ea le scia şterge,
înbărbându-şi turma? Ea pascea
oile... pe cea pierdută o căuta,
pe cea rătăcită o înturna, pe cea
sdrobotită o lega, pe cea slabă o
întăria, pe cea tare o păzia, şi pe
toate le pascea cu judecată
(Ezechiel 34. 15.).

Clerul catolic n'a lăsat să trecă
nici o zi în curs de aproape o
jumătate de an, ca să nu protesteze
prin diare şi adunări în contra
modului, cum guvernul vră să
introducă congrua, cu toate că
ei îşi apăra numai independenţa
ca preoţi, er clerul nostru dator
este să se şi-o apere şi ca
Români. Său că clerul nostru
doreşte regularea congruei pe
lângă ori-ce condiţiuni? În
casul acesta servescă-i de *memento*
procedura guvernului exercitată
nu de mult cu ocaziunea împărţirii
ajutorului dat ca despăgubire
pentru pierderile suferite prin
aplicarea legilor politice-biserice-
sco: a şters pe cei recomandaţi
de forul bisericesc, şi a împărţit
ajutor la cine i-a plăcut, cu
toate că mai bine şi-ar fi servit
intenţiunile, decă dedea ajutorul
celor recomandaţi şi nu eşia
de-odată pe faţa cu „bunavoinţa”,
ce o are faţa de noi.

Guvernul a purces deschis,
fără nici o rezervă. Acesta ne-
ar pute deştepta. Se şi aşteptă
dela înţelepciunea şi moralitatea
clerului nostru, că cu curaj, cu
încredere în sine şi cu nobilă
resemnaţiune, va şti să respingă
ori-ce condiţiune, de care ar fi
legată salarisarea din partea
statului. Să bage de seamă, că
statul nu se vede că ar intenţiona
ameliorarea beneficiului, ci
remunerarea persoanelor. Să
nu fiă ştrimit la inimă şi în-
gust la vederi, ca să-şi sacrifice
libertatea voinţii, libertatea
cugetării şi a faptelor sale; să
voiască a se înmormânta sub
darurile dăvade.

Ore congrua nu se referia la
venitele preoţesco şi ore regularea
venitelor preoţesco nu se numă-
ră între agendele unui Sinod? Ba
să numără. Şi atunci întreb:
pentru ce tăcem?

Ori doră pericolul, ce e la noi
în casă, să ne fi spăriat atât de
tare, încât să nu mai scim pe
ce să punem mâna, ca să scăpăm
de peire? Său că neajunsurile,
ce forţat ni-se imbie, produc o
aşă influenţă asupra modului
nostru de gândire şi lucrare,
încât acesta e împiedecată de-o
resemnaţiune rece, de-o
degenerare indolentă, ce o
sămână în organismul nostru
gândul, că va fi tot mai rău?

Ori doră simţim în noi nepu-
tinţa de a zădărnici efectele,
ce le pot lăsa în urma lor
faptele celor ce voesc să ne
scotă din biserică, din şcolă şi
să ne renegăm idealul? Său că
am ajuns la desperare, vădând,
că şi fraţii noştri, părăsindu-
ne ne dic: nu e scăpare, vădând,
că mulţi din fiii poporului nu
servesc causei, ci-s divisaţi,
concludându-le principiile
numai când e vorba de
interese material, când se tractează

de modul cum s'ar pute exploata
cei nepricepuţi?

Şi chiar aşă să fiă, avem noi
ore să fim tăcuţi? — Nu! Nu
trebuie să-şi uite nime, şi cu
atât mai virtos preoţimea, cu
vintele împăratului-profet David,
care vădându-se părăsit de toţi,
de prietini şi de fiul lui, dîse:
„Mulţi dic sufletului meu, nu
este mântuirea lui întru Dîmne-
şul lui”, der adauge îndată
plin de încredere: „Tu Dîmne
sprijinitorul meu eşti, gloria mea
şi cel ce înalţă capul meu”.

Având încredere în adevărul
acesta neresturnabil, n'are loc
frica, nici descurajarea, ci
preţuindu-ne forţele şi
întrebuinţând raţional capitalul
de care dispunem, vom da de
ruşine pe cei ce-şi bat joc de noi
şi ne trag cînstea în tină. Vom
învinge şi noi, precum învinsă
împăratul-profet.

Am tăcut şi tăcem! Şi la
acesta ne conduce şi cugetul,
că lucrările Sinodului le vor
ordina cei ce sunt în gremiu
şi aşă membrii din provincii
n'au alt-ceva, decă să strige
câte-un: „primim” la tot ce se
va cere? Nu se îndoesce
nimenea în capacitatea a celor-
alora, der să mi-se ierte
afirmarea, că cei din provincii
sunt în multe lucruri mai
competenţi, decă cei din gremiu,
căci ei fac experienţă dîlnică
cu partea rea a unei instituţiuni
şi experienţa aceea le arată de
multe-ori şi calea pe care s'ar
pute vindeca răul, şi respective
cugetările lor repeţite, pot să
ne indice o modalitate mai
potrivită ţintei la care voim să
ajungem. Tocmai de aceea era
tare consult, ca să se discute
în public despre agendele
sinodului, ca aşă fiă-care
să-şi potă forma părerea, cu
care să iee parte în discuşiuni
şi să potă face propunerii
concrete.

Fără nici o pretenţiă m'am
ho-tărit să scriu ceva despre
lucurile, cari cred, că nu-s
străine de cercul activităţii
Sinodului archidiecezan.

Iubirea, ce-o am faţă de
neamul nostru, dorul de a-l
vede progresând, mare şi
respectat, m'a îndemnat să
încerc constatara bolei, de care
e cuprins, şi să judec asupra
mijloacelor, ce pot să servesc
atât ca preventive, cât şi ca
vindecătoare.

Declaraţiune-Protest,

în contra opririi întrunirilor române.

Protestăm solemnel în faţa
Tereii şi a lumii culte în
contra politicii maghiare de
duplicitate, care de-o parte
ne reproşeză de ce nu ne
folosim de drepturile
constituţionale, er de
altă parte ne despoeie de
aceste drepturi călcându-le
în picioare în modul cel
mai crud şi brutal;
Protestăm solemnel în faţa
Tereii şi a lumii culte în
contra barbarelor încercări
de-a ne desfăinţa ca
naţionalitate;
Protestăm sərbătorese în
contra atacului ce se face
în mijlo-

cul Europei civilizate asupra
drepturilor omului, asupra
libertăţii cetăţenesci şi
naţionale;

Protestăm şi declarăm
căr nămănia tuturor
uneltirilor şi a
temerarelor atentate,
ce se săvârşesc de
cătră purtătorii
actualei politice de
stat unguresc în
contra naţionalităţii
române, noi membrii
ei, alegători şi
nealegători, suntem
firm hotărâţi a ne
implini până'n
sfîrşit cu credinţă
şi fără şovăire
sfânta datoriă, ce
ne-o împune, ca
cetăţeni şi
Români, lupta
dreptă pentru
existenţa şi
egala noastră
îndreptăţire
naţională!

Declaraţiuncea-Protest
publicată în „Gazeta
Transilvaniei” dela 18
(30) Octombrie a. c. nr. 230
a mai fost subscrisă de
următorii:

Din Braşov:

Ilie Ardelian, Vasilie I. Navrea,
Dumitru Tanislau, Ioan Loga,
Ioan Pernea, George Vlaicu,
Mihail Furnică, I. Bureţzea,
George R. Loga, Vasile Clipea,
Nicolae Purcărea, Costantin Birt.

George Saftu, Radu R. Loga,
Neculae Capăţină, Florea
Stinghe, George Bobiz.

Din Războv:

Ioan Hamsea, George Proca,
Ioan Nanu, Irimie Scurtu,
Neculai Modroiu, George
Butnar, Ion Stăniloi.

Ion Dogariu, Ioan Brezeanu,
Voicu Ilie, Ion Berosuc, Ioan
Ducari, George Neculai,
Neculae Gologan.

George Ducari, Ion Patea,
Ioan Gusatu, Ioan Ilie,
Ioan Tretu, Ion Dregan,
Dumitru Savu.

Neculai Neculoiu, Irimie
Butnar, George Steniloiu,
Ion Lupu, George Scurtu,
Ioan Neag, Ion Popa.

Dumitru Vladan, Ion
Hodorog, Simion Bosină,
Ion Bărăscu, Dumitru
Băţianu, Neculai Priotescu.

Nicolae Ilie, Ion R. Modroiu,
Dumitru Preotescu,
Ioan Dregoselea, George
Steniloiu, George Cristolovan,
George Munteanu.

Din Zărnesci:

Aurel Catean, Const. Ioanoviciu,
I. Străvoiu, Neculae Ioan
Gârniţia, Iaroa Şiona,
Stan Garioiu, Nicolae
Jinga.

Ion Dan, Nicolau Sperchez,
Todor Cornilă, Ioan Dima,
Comşa, Serbu Coluş,
Ioan Gligor, Ioan Cornilă,
Ioan Sperchez.

Ion Ilie, Ion Şiona, Bran
Bucur, Neculae Ilie,
George Cornilă, Neculae
Prejmereanu, Ion P. Gaţeiu.

(Va urma.)

Oficioşii despre oprirea conferenţei.

Strînşi în chingii prin observările
forţe întepătoare a câtorva
diare opoziţionale, cari
culminau în constatara,
că guvernul Banffy a
sequestrat libertatea
electorală a Românilor
şi ii opresce de a
ţine şi întruniri
electorale în
presera
alegerilor
dietale, oficioşii
unguri, său
mai bine
şis, diarele
ce stau în
serviciul
guvernului,
nu sciu cum
să se mai
întorcă
şi să se
mai
succescă
ca să se
potă
justifica
— sit
venia
verbo —
procederea
arbitrară
şi
ilegală
faţă
cu
întrunirile
române
şi
în
deosebi

procederea, prin care a fost oprită ținerea conferenței noastre naționale la Sibiu.

Mai în urmă s'a aflat un iscusit din ceta adjutanților lui Banffy, care desfășură în „Országos Ertesítő“ a sofistică desperată pentru a ajunge la ținta arătată.

Ținem ca publicul nostru să cunoască și să fiă bine informat despre toate enunțurile contrariilor noastre, cu care se sfoțeză a scăpa de ori-ce răspundere înaintea țerei și a străinătății. De aceea lăsam să urmeze aici din cuvânt în cuvânt explicarea, ce o dă numita fofă oficioasă oprirei volnice și ilegale a conferenței naționaliste din Sibiu:

Autoritățile unguresci au oprit conferența din Sibiu — scrie „Orsz. Ert.“ — nu pentru-că obiectul ei era atitudinea, ce-o vor lua față cu alegerile dietale aleghetorii, carî stau pe baza programului naționalităților, ci numai pentru-că convocării conferenței, în contradicție cu § 1 al legii de naționalitate, privită ca lege fundamentală, au convocat pe aleghetorii, ce stau pe baza programului naționalist, nu fără considerare la confesiune și naționalitate, ci au invitat esclusiv numai membri ai naționalității române, și și din aceea nu pe toți aleghetorii, ci numai pe reprezentanții lor. În modul acesta s'a făcut imposibilă participarea directă a minorității, care este de părere contrară.

Dovadă, că autoritățile n'au urmărit programul politic, ce se deosebesc de programul guvernului, când au oprit conferența din Sibiu, este faptul, că el (guvernul) a permis fără de nici o greutate o asemenea conferență a partidei populare săsesce, ce stă pe baza unui astfel de program, a permis'o îndată ce i-a venit la cunoștință, că conducătorii partidei au conchamat pe aleghetorii fără deosebire de confesiune și naționalitate.

Este datorica cea mai mare a executivului a veghia strict ca unitatea statului și a națiunii politice, care formeză baza lui să nu fiă conturbată prin constituirea de partide după rasă sau confesiune, carî au un caracter esclusiv anticonstituțional.

Ce s'ar face din unitatea statului a națiunii politice, dacă s'ar permite să se formeze partide pe baza deosebirilor de rasă ori religioase? Ce pericole ar aduce cu sine o astfel de grupare chiar și într'un stat de naționalitate așa de compactă, cum e de pildă România? Și ore s'ar afla un bărbat de stat român, care ar permite ca în mânia legilor cardinale ale constituției să se înființeze în România partide ale raselor și naționalităților unguresci, bulgăresci, grecești sau israelite? De sigur, că nu! Și nimănui nu i-ar veni în minte a ridica în serios acușatiunea, dacă guvernul românesc ar împedeca inițiativa luată în interesul constituției de partide, de rasă ori confesionale esclusive.

Asta-i jocul cu: età popa, nu e popa! Oficiosul se contradice la fișcare al doilea rând. E prins în flagrantă și totă sofistica sistemului de prigonitorie nu-i ajută să eșă din încercătură.

O voce germană despre dezvoltarea economică a României. Ziarul german „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ vorbind într'unul din numerii săi din urmă despre operele mărețe ale tehnicii și ingineriei române, dice, că portul dela Constanța e o dovadă eminentă pentru înaintarea și dezvoltarea economică a României, și servesc ca o garanție pentru faptul, că munca inteligentă și neobosită a poporului român va ajunge încă la scopuri mai mărețe. Numitul diar încheia, dicend, că în întvederea regilor României și Serbiei dovedește, că în amândou statele bulgare se va întâri simțământul comunității de interese economice, și raporturile acestea vor promova binele popoarelor.

Răspunsul lui Bismark. La declarațiunile oficiosului german „Reichsanzeiger“, că revelări de natura celor publicate în „Hamburger Nachrichten“ n'ar fi permis să se facă, deorece ele se refer la secrete de stat, organul prințului Bismark răspunde acum următoarele: Pertractările, carî au decurs la timpul său între Rusia și Germania nu sunt secrete de stat, ci ele aparțin istoriei și arhivelor. Pentru Germania și pentru tripla alianță n'a avut nici o însemnătate ținerea în secret a învoielii, ci ea s'a făcut la dorința Rusiei. E falsă părerea, că învoiala cu Rusia ar fi o perfidia față cu tripla alianță, deorece textul triplei alianțe permite chiar și Austro-Ungariei neutralitatea, la casă decât Germania ar fi atacată din partea Francei. Conform alianței, Austro-Ungaria și atunci ar pute rămâne neutrală, decât Germania ar ataca în mod neprovoocat pe Rusia. Dacă Rusia ar fi aplecată, chiar și astăzi ar fi recomandabil a renoi învoiala respinsă la 1890.

Avansări în armata comună și honveșime.

Cu rangul de prima Noemvre o. au fost avansați în armata comună între alții următorii:

În infanteria la rangul de locotenent-colonel: Bogdan Romanic reg. 98, Leopold Popovici 11; căpitan cl. I: Iuliu Beroș 55, Iuliu Malina 79, Nicolau Marciu 34, Ioan Stacel 90; locotenenti: Teodor Verdán 1, Ioan Pédure 2, Vespasian Turangul 68, Coman Bêrs 83, Emil Sobota 4, Aurel Broșteanu 64; Sub-locotenenti: Teodor Sărcea 7, Traian Bulbuc 88, Constantin Dîmic 86, Teodor Malina 80, Vasile Popescu 27, Silviu Cutean 81, Aurel Păcală 5, Alexandru Căndrea 97, Octavian Grecul 75, Ioan Vințelariu 7, Iosif Șindelar 76, Paul Paul 44, Iosif Beran 86 și Iacob Brândușianu 73.

La vëndatori: La rangul de locotenent: Adrian Napoleon 3; sub-locotenent: Virgil Bijan 10.

La pioneri: La rangul de sub-locotenent: Eduard Lacom 6, Eugen Pelnar 5, Hermil Cosmuța 12.

În corpul medicilor militari: La rangul de medic de regiment cl. II: Mihail Pop, Victor Corbul, Iacob Făgărășan.

La administrația: La rangul de sub-locotenent: Aurelian Cadariu.

Avansamentul în armata comună peste tot arată încă raporturi favorabile de avansare. Generalitatea ce e drept nu este reprezentată în număr mare, dâr cu atât mai mult au fost avansați oficerii din statul maior și oficerii superiori. Și acum încă avansează aspirații de oficer după 1 $\frac{1}{2}$, sublocotenenții după 3 $\frac{1}{2}$ —4, lootenenții după 5 $\frac{1}{2}$ —6 și căpitanii după 10—11 ani.

La honveșime s'au făcut între altele următoarele avansări: La rangul de căpitan cl. I. Teofil Vătășan reg. 24, Gabriel Blându 21, Nicolau Literat 17, Ivan Prusac 25, medici militari: Eliă Beu și Romul Marcu; la administrația: sub-locotenenti: Stefan Fodor.

SCIRILE ȚILEI.

— 22 Octomvre.

Suveranii ruși au sosit în 31 o. séra în Petersburg, și au fost întâmpinați la gara dela Gacina de împăratésa, veduvă ér la gara Țars-koje-Selo de miniștri.

Serată literară în Clușiu. Ni-se scrie: În 31 Octomvre s'a început ciclul seratelor literare, ce le va arangia tinerimea română universitară din Clușiu și est an. Punctul culminant al bogatei și variatei programe 'l-a format fără îndoială punctul al 7-lea, violon solo: Le rans de va sche, esec. de D-l I. Mesaroșiu. Asemenea conferența d-lui A. Maniá: Femeia română, — temă ruginită, dâr interesant lucrută, fiind în ea dezvoltate multe întrebări și cestiuni sociale actuale și demne de multă atențiune; conferențiarul a fost viu aplaudat.

Multă plăcere ni-a făcut și corul tinerimei sub conducerea D-lui V. Șorbanu. Declamațiile d-lor Tr. Suciș și Em. Dan au fost forțe bune. Pagubă, că punct 4: duett violină (I. Mesaroșiu și Virgil Pop) s'a șters din program. Tot începutul e greu, însă în decursul anului sperăm multe bune și frumoșe dela D-l Valer Moldovan, zelosul president al seratelor. — Aleco.

Deputat român în Bucovina. Vineri în 30 Oct. n., s'a ținut alegerea suplentară de deputat dietal în districtul Sucevei. Ales a fost cu 70 din 80 de voturi d-l Varteres cav. de Pruncul, mare proprietar în Suceava, candidatul partidului național român. După încheierea actului electoral, toți aleghetorii și un public numeros s'au postat înaintea căpitaniei, unde două muzici au întonat imnul împăratesc. Într'acestea căpitanul districtului a eșit pe balcon împreună cu ampoiații săi și a vestit aleghetorilor și publicului rezultatul alegerii. Dela căpitanie, întregul convoi a plecat în sunetul muzicii, care intona „Deșteptă-te Române“, prin strada principală până la locuința nou-alesului deputat. d-l cavalier de Pruncul, care a fost călduros felicitat prin rostul părintelui Cercavșchi din St. Ilie. Noul deputat a mulțumit aleghetorilor în cuvinte bine-simțite pentru alegere și pentru încrederea aleghetorilor pusă într'insul. De aci publicul în frunte cu d-l deputat au plecat la hotelul Langer, unde s'a dat un frumos banchet, la care au asistat și căpitanul districtual, corpul profesoral dela gimnasiu în frunte cu directorul Stefan de Repta, precum și contracandidatul Lichtenberger cu partisanii săi. Peste tot, la banchet a participat un public numeros, ca la vr'o 400 de inși.

Dela armata română. Pe ȝua de 28 Noemvre v. se vor face următoarele avansări la gradul de general de brigadă: Principele Ferdinand, actual comandant al regimentului 4 roșiori, va fi numit comandant al brigădei I-a din divizia de cavaleria independentă; colonelul Beler va fi numit președinte al comisiei de remontă, loc creat nou prin budget; colonelul Vardiadi, actual comandant al pieței Bucurescei, va fi numit comandant al artileriei corpului I-iș de armată; colonelul Tell, actual șef de stat-major al corpului 4-a de armată, va fi numit comandant al artileriei corpului 3 de armată.

Societatea de lectură „Ioan Popas“ a tinerimei studiôse dela institutul teologic-pedagogic gr. or. român din Caransebeș, s'a constituit pentru anul școlar curent în următorul mod: Președinte al societății: D-l profesor Gherasim Sêrb. Vice-președinte al societății și președinte al comitetului: Coriolan Zuiaș cl. c. III.; notariu I: Valeriu Daliciu c. o. III.; notariu II: Solomon Bâlint ped. c. IV.; bibliotecar: George Băiaș cl. c. II; vice-bibl.: Patricia Râmneanu ped. c. III; cassar: Aureliu Săicu cl. c. II; controlor Ioan Stan ped. c. IV; redactor al foii „Progresul“: Coriolan Zuiaș cl. c. III“. Membrii în comitetul executiv al societății: Aureliu Ciulin și George Treta cl. c. III; Radu Pirtea și Ioan Roșca cl. c. II; Mihail Costescu și Aureliu Magheșiu cl. c. I; Petru Humița ped. c. IV; Mărian Groza ped. c. III; Nicolae Șola ped. c. II și Iosif Jian ped. c. I.

Foc. Ni-se comunică din Tohanul vechi, că în noptea de Mercuri spre Joi a săptămânei trecute, pe la 11 ore a izbucnit un foc în grădina d-lui paroh de-acolo George Tomas, ardându-i 8 carș de paie, ce se aflau tocmai lângă sură. Ocea ce e mai trist, focal, după cum se asigură, a fost pus de o mână blăstemată.

Mituirii, presiuni și corupțiuni la alegeri.

Caransebeș, 29 Oct. n.
Onor. Redacțiune! Conform permisiunii imi au voiă a Vê împărtăși decursul

celor întâmplante ieri, în 28 Oct. n. o. referitor la proclamarea din nou a deputatului Vuja Péter.

Omeni mici la suflet, parte Români renegăți, parte străini, slugi credincioșe ale ideii utopice de stat maghiar, prin terorizarea de tot soiul au adus aci în Caransebeș mulțime de aleghetori să se prezenteze la urnă, fără a li-se spune anume scopul, și să voteze cu partidul „liberal“, care nouă Românilor îndeosebi ni-a făcut și ne va face încă multe și mari rele.

Mercuri dimineața la orele 8 s'au întrunit mamelucia „liberală“ în piața mare, de aci au plecat la casa orașului, unde s'a pus la cale proclamarea fostului deputat Vuja Péter. Nici o ne putem mira de faptul acesta, pentru-că întręga turmă de aleghetori a fost alăutuită în chipul unei mașini automate, cum v'am spus'o în rândul trecut.

A fost de-ajuns, ca Brancovicu, Burdia, Jidanul Keppich să facă un semn, și mașina să se misce! N'ai putut vedé nici o manifestație de vointă proprie la nici un aleghetor. Chiar strigătele de „Elijen“ și „să trăeșcă“ își făceau impresia, că nu se bucură de tôte isprăvile ce le-au făcut, ci strigă numai pentru-că așa s'or trezit, și așa soiu, că au strigat și acum cinci ani la aleghetore trecute.

Pe când în corespondența din rândul trecut v'am comunicat, că dintre conducătorii naturali, adevă în ȝua candidării, nimenea n'a luat parte, deși a fost și de tîrg; pe atunci astăzi mă aflui în trista și durerôsa poziția, a vê împărtăși, că 6 proești și peste 30 de învățatori au participat la aleghetore.

De învățatori nu ne prea mirăm, că fiind toți comunalii, vrënd ne vrënd au trebuit să se prezenteze; ne mirăm însă și trebuie să ne cuprindă fiori și să ni-se sguide întręgă ființă când vedem și proești la atari întruniri, că într'eașii ne-am obiănuț a stima și iubi pe cei mai devotați pioneri ai națiunii nostre, și acum suntem siliți a ne oștina în caracterul unora, carî s'au făcut desertori și de dragul paprikașului și a momelilor s'au făcut singuri pe sine imposibili între Români de bine.

Deșteptă-te Române și vești, cei crești! Éta, cetesce-i și cunôșce-i pe aceia, carî s'au făcut nevrednici să le mai ȝici „părinte“.

Éta i cu numele: Romul Tuica preot în Buchini; Dimitrie Popoviciu preot în Mărul; Florea Cioloca, preot în Poian; Zăcharie Popoviciu, preot în Ieșelița; Nicolae Ionescu preot în Iaz, și Ioan Tăiloriciu, preot în Cuptoare Crușovet.

Dâr pentru-ca să se șcie carî sunt acei învățatori îi scriem și pe dênșii cu numele: George Adam (Marga); Nicolae Bărzan (Bănia); Nicolae Beloiu fost inv. p. (Buchini); Toma Beloiu, fost inv. p. (Verșiorova); George Rădoi, (Ruien-Turnu); N. Dragichiu, (Pêrvova); Paul Botaș, (Buchini); George Simeria jun. și sen. (Glimboaca); Moise Fiat, (Luncăvița); Nicolae Budescu, (Verendin); Simion Șandru (Slatina mică); Borca N. (Slatina mare); Teodor Faur, (Arminiș); Gheorge Gălescu, (Zervesti); Nicolae Groza, (Mehadia); Simion Răzvan, (Cănicea mică); Solomon Negrei, (Zlagna); Ioachim Radulovicu, (Borlova); Nistor Stoichescu, (Petroșnița); Toma Gherga, (Vălișóra); Vichentie Ursulescu, (Globo-Craiova); Petru Tătuș, (Ilova); Ioan Balint (Vâr); Iosif Fotoc, (Mehadia); Virgil Ștefaniga, (Ciuta); Simion Botaș, (Ruseberg); Sofronie Șirbu, (Feneș) și Petru Lucoșiu (Iaz).

„Vorbirea-program“ a lui Vuja, rostită în piața mare a fost o simplă mulțumire pentru „încredere“, séu mai bine ȝu repetirea acelorași mirozării, ca și la candidare. O babă, decât ai fi pus'o, pe bini și decât i-ai fi dat puțin rachiu, ar fi soos'o mai bine la cale cu vorba, decât d-l Vuja. Ce să-i faci omului, a fost prea emoțional și a gândit că-i la banchetul „liberal“ și ține un toast!...

După-ce tôte cele oficioșe s'au isprăvit turma mare s'a împărțit în grupe mici și au plecat la locul destinat pentru rachiu

popriacă. A urmat apoi o bețiă generală morală: deputat, protopretori, pretori, notari, județi, alegători îi vedeai și mâne-și băvalva, împletecându-se unul în picioarele altuia.

La cafeneaua „Centrală“ am observat un lucru clasic în felul său. Primarul media, rumen olea și cu mustața sucită, — de altcum Român de naștere, — a mai zâmbit în dîna aceea și funcția de „ober-lieut.“, oă, mă rog să-l fi vădit cu căță și să-i sciat să-i reguleze pe polițiști, și oă căă nesuință oăuta să-l facă și pe dînșii liberi!

Și pentru-ca să se completeze tabloul „moral“, s'a iuscenat în mijlocul pieței un joc de joo, unde nu vedeai alta, decăt pînie, învîrtindu-se cu căă-un servitor, cu un-un perde vara de pe strade.

Așa s'a păpat șiua scumpă dela Dumnezeu, așa s'a tras pe sfără bietul popor neorientat.

Toomai după terminarea acestui raport unul dintre preoții din loc petrece la veșnice pe-un biet primar, saturat de popriacă, care, se vede, că nioi n'a mai avut timp să plece acasă cu biruința și isbandă câștigată.

delta.

Mureș-Turda, Oct. 1896.

Alegerea din Tergul-Mureșului. Săptămîna trecută s'a făcut alegerea de deputat din Tergul-Mureșului. Lupta a fost foarte aspră de mare între partida guvernamentală și cea kossuthistă.

Tergul-Mureșului era cunoscut până acum ca cel mai kossuthist centru în Ardeal. Toomai aici Banffy și-a pus carul în mișcare să răstörne pe Kossuthiști. Candidatul guvernului a fost într'un cerc Dr. Bertalan György, er al opoziției însuși Kossuth român. În al doilea cerc pășise ca candidat opozițional contele Bethlen Gabor, fost pașă din comitatul Târnavei-mic, er guvernamental un anumit Légradi. Amîndoi candidații Kossuthiști au căștigat.

Presiunile și mituirile au fost ne mai puține. Prețul voturilor a variat dela 50 fl. începînd în sus, până la 50 fl. 100 fl. și chiar și căăte 600 fl. unul. Corifeii au primit căăte 1000 fl. pentru isprăvile de scrisori.

Apröpe totți alegătorii kossuthiști au votat astfel la guvernamentalii. Un anumit român, fost aderent al partidei independente, trecînd la guvernamentalii a atras după-și ura opoziționalilor într'atata, învîrtindu-se după cum se vorbește, au dat foc unor scrisori cu nutreț ale lui în valöre de 1000 fl.

Părșile și vîrsările de sänge n'au avut efect. Militia a blocat pe alegătorii opoziționi așa, că cei mai mulți dintre ei n'au putut ajunge la urnă.

Totă lumea ungurăscă din părțile acestea vorbește cu gröză despre alegerile din comitatul Mureș-Turdei, alegeri, ca și cum nu s'au mai pomenit nioi în cele mai răzătoare constelații politice.

n.

Visita regelui Serbiei.

Sămbătă la örele 2 și un sfert Majestățile Lor Regale Carol și Regele Alexandru, împreună cu principele Ferdinand și suitele au plecat dela palat la Sinaia.

Majestățile Lor au fost primite la gara Nord de căătră totți miniștrii și persoanele locale. O gardă de onöre a regimentului de roșiori cu steag și muzică a făcut onörurile militare.

În trenul regal s'au urcat suitele Majestăților Lor, d-l D. Sturdza, președintele comitetului de miniștrii, d-l Cristoiu, ministru Serbiei în București, și d-l Papiniu, ministru român la Belgrad. La örele 2 și a plecat trenul regal s'a pus în mișcare în direcția muziceii.

Un tren special a plecat la Sinaia, condus de d-nii miniștrii și mai multe persoane invitate.

Trenul regal a ajuns la Sinaia la örele 5; o gardă de onöre din batalionul de vînători cu muzica în frunte era aşezată pe peron și la intrarea trenului în

gară, muzica a intonat imnul sêrbesc. Majestătea Sa Regele Serbiei a descins la castelul Peleş.

După prânț s'a dat la Castelul Peleş o serată. Spectacolul a început la örele 9 în teatru Castelului cu reprezentarea piesei „Un capriciu“ de Alfred de Musset, jucat de d-l Dall'Orso și d-șorele Brăescu și Szeculicz.

În fundul sălei pe extrada regală se afla regele Serbiei în frumoșă și bogată uniformă a gardii (pantaloni roșii și tunică albăstră deschisă). Regele Carol în costum de colonel de infanterie sêrbă, Regina în costum național dela Rucăr, principesa Maria în costum național.

Sera la örele 7 a fost la castel un prânț de gală dat în onörea M. S. Regelui Alexandru.

După jucarea comediei lui Musset, familia regală și invitații au trecut în sala de muzică, unde d-l Dall'Orso a cântat o viöra serenada de Weniawski și o arie din „Frumoșă fată dela Perth“ și împreună cu d-șora Assan o scenă din Hamlet. D-șora Assan a cântat mai multe bucăți de Godard, Chaminade și alții.

Concertul s'a sfârșit cu „Ave Maria!“ cântat de d-șora Assan însoțită de Regina la orgă și d-l Dall'Orso cu viöra.

Apoi er în sala teatrală s'a jucat „Les Jurons de Cadillac“ de căătră d-șora Costacopulo și d-l Alexandru Ghica-Brigadiru, care a avut un succes strălucit.

După acësta invitații au trecut în sala bufetului, unde Suveranii s'au întreținut cu persoanele prezente.

La örele 12^{1/2}, acëstă frumoșă serată s'a sfârșit.

Duminică la örele 9 și jum. dimineța Majestățile Lor au mers la mănăstirea Sinaia unde au asistat la serviciul divin. După eșirea dela biserică, Suveranii au făcut escursiuni prin Sinaia și apoi au luat dejunul.

La örele 3 Regele Alexandru și suitea au plecat din gara Sinaia cu trenul regal pentru Predeal. Regele Alexandru a plecat la Budapeșta și de acolo va pleca apoi la Biaritz, spre a se întîlni cu regina Natalia.

*

Din incidentul vizitei Regelui Alexandru al Serbiei, Capitala a fost iluminată Vineri sera. Casele și edificiile publice erau împodobite cu lampioane de toate colorile. Dela bulevard și până la ministerul de finanțe, Calea Victoriei era întesată de lume și toate ferestrelor luminate. Acurile de gaz așezate din distanță în distanță, făceau un minunat efect. Clubul Conservator, cofetăria Capșa, magazinul Fain, Clubul Regal, Clubul Tinerimei, magazinele din fața Teatrului, toate erau iluminate și frumos împodobite. La palat, grădina și grilajul scînteiau sub lumina multicoloră a candelilor. La örele 9 a avut loc o retragere cu faclă.

Suita Regelui Serbiei se compune din următoarele persoane: generalul Franasovici, ministru de război, colonelul Solarovici și maiorul Rasici, adjutanți regali, Dr. Milcevic, secretar particular al M. Sale, și Dr. Iovanovic, medicul Palatului.

*

Din Viena se depeșază, că în 20 Noembrie regele Alexandru va pleca spre Roma; în calea sa însă va face și o vizită curții din Viena, care vizită va avea caracter curat oficial. Regele Serbiei va fi primit în mod oficial, și în timpul petrecerii sale în Viena, care va dura 2—3 zile, el va conveni și cu ministrul de externe austriac, conte Goluchowski.

Resultatul alegerilor.

Se poate dice, că rezultatul alegerilor este deja cunoscut. S'au ales până luni sera 274 deputați guvernamentali, 50 de partida lui Kossuth, 30 de partida „națională“ (apponyisti), 20 de „partida populară“, 10 înafără de partid și 8 de fracțiunea lui Ugron.

Partida guvernamentală a dobîndit 58 mandate nouë, er „partida populară“, care până aci era reprezentată în cameră prin

tr'un singur deputat, a dobîndit 19 mandate nouë.

Töte celelalte partide au pierdut. Anume: partida lui Kossuth a pierdut 1 cerc electoral, partida „națională“ a pierdut 27 cercuri, cei înafără de partid au pierdut 31, er partida lui Ugron a pierdut 39 cercuri.

Mai fără milă au fost bătute partidele lui Apponyi („națională“) și a lui Ugron, fiind-că aceste partide îi făceau lui Banffy cea mai neînduplecată opoziție. Partida lui Ugron mai ales a căștigat victima răsunării lui Banffy în înțelesul strîns al cuvîntului. Acëstă partidă nu numai că este apröpe total distrusă, d'er și-a pierdut și pe cei doi conducători ai săi, pe Ugron Gábor și Bartha Miklos.

Alegerile se încheie de altmintelega numai în 5 Noembrie n., deși förte puține cercuri mai sunt în restanță.

*

„Alkotmány“, organul partidei „populare“, se arată förte însuflețit de învingerea acestei partide, care deși cea mai urgisită și mai prigonită între töte partidele politice unguresci, a isbitit să câștige 20 mandate.

După socotela numitei foi unguresci, camera va avea în viitor o înfățișare cu totul alta ca până acum. În înțeles propriu luat, în viitoră cameră vor fi numai două partide: una a guvernului, cu care este aliată și partida lui Kossuth, er alta a celor ce luptă pentru revisuirea legilor politice-bisericesci. De acëstă partidă se tin nu numai deputații „partidei populare“, ci încă alți 30 de deputați opoziționali, cari încă au să multămescă reușita lor la alegeri mai mult numai împrejurării, că au primit în programul lor revisuirea legilor politice bisericesci.

O voce italiană despre cestiunea română.

Unul dintre cele mai importante ziare italiene, „La Stampa“ din Turin publică un articol mai lung privitor la luptele naționalităților din Ungaria și mai ales ale Românilor transilvăneni. Etă unele pasagii din amintitul articol:

Mania Meghiarilor de a absorbi elementul român din Transilvania e excitată și de rezistența pe care ei o întîmpină; d'er acëstă mania are ea însăși de efect, după cum se întîmplă în totdeuna, de a excita și mai mult sentimentul de patriotism.

Trecînd prin aceste regiuni (Ardeal) ne simțim împinși a ne întreba, cum se poate că bărbații de stat unguresci s'au pus și perseverază într'o întreprindere de imposibilă reușire, ca acea de a absorbi o naționalitate de origine așa de nobilă și antică, care s'a conservat voinică între atătea seculare întămplări, și care origine e sculptată de tradițiile și de reliquiele istorice în inima descendenților coloniștilor români?

Chiar și natura sporește în un grad înalt contrastul între Transilvania și Ungaria. Plaiurile nesfîrșite dispar aci: sunt din contră munți și coline, aceste din urmă înconunate adese-ori de castele ruinat, cari amintesc fazele eroice ale războielor contra Turcoilor și contra Austriei: sunt semne imponente, cari vorbește de perseverența Romanilor în Dacia.

Autonomă ab antiquo, Transilvania a fost constituită în Principat sau Voivodat de regele Sf. Ștefan și a avut dieta sa legislativă. După bătălia dela Mohács, Transilvania a fost centrul politic al Ungariei independente și s'a distins în tot-d'una pentru stăruința sa în conservarea obiceiurilor și caracterelor strămoșilor.

Și din Transilvania au plecat, nu e mult timp — prin inițiativa căător-va tineri cari au studiat în Roma, unde s'au inspirat de amintirile clasice — niște nouă scînteii, cari au atîțat în Romani, mândrii de descendența lor delă Daco-Romani focul sentimentului național.

Cum se poate, că bărbații politici ai regatului St. Ștefan, în loc de a declara

Românismului resbel, nu judecă lucru mai just, mai bun și mai prudent a cerceta un compromis conform dreptului național?

ULTIME SCIRI.

Budapeșta, 2 Noembrie. Aici se asigură, că s'au pus la dispoziția comitetului esecutiv al partidei guvernamentale patru milioane florenți pentru mituire. Acestei și altor asemenea risipe de bani este a se datori în mare parte învingerea atît de colosală a partidei guvernului.

Năsöud, 2 Noembrie. Astăđi s'a ales aci deputat guvernamental Csökán János, fostul director al gimnasiunului superior român din Năsöud. Contra candidatului jidanul Horowitz, s'a retras înainte de alegere.

DIVERSE.

Gentleman. Principele Montenegroi nu numai că e mare politician, d'er e și politicoos. Ca dovadă pentru acest lucru eșă următorul interview, care l'a avut din incidentul unei vizite a sale în Viena cu un diarist: — „Alteță“ dișe diaristul, „cum Te simțesc în Viena; ești indestulit cu primirea ce Ți s'a făcut, la care a luat parte și monarchul?“ — „Mă simt förte bine și întradever mă vîd fericit pentru bunăvoința, care Majestătea Sa Impêratul Francisc Iosif a arătăt'o față de mine. Voiți fi recunoscător pentru tot d'una“ — „Alteță Ta ești recunoscător și față de Țară?“ — „De sigur. Eu și poporul meu avem să-i mulțămim Țarului pentru multe lucruri bune și aceste nu le vom uita nioi odată.“ — „Să presupunem, însă că Rusia se încoucă într'un resbel cu Austro Ungaria, ceea ce nu pöte fi imposibil. Ce vei face în cazul acela?“ — „O“, răspunde printul, „atunci mă voi nioi într'acolo, ca să fiu un gentleman.“

Alsacia africană Renumitul căător Stanley sorise din incidentul războiului sudanes o epistolă interesantă diarului „Figaro“ din Paris despre cestiunea egiptenă. Stanley dice, că Egiptenii voesc cu ori ce preț să-i recapete Sudanul pierdut, care pentru ei e aceea, ce li-e Franciesilor Alsacia și Lotharingia. De aceea armata egiptenă plecă cu o așa însuflețire la războiul din Sudan. Stanley mai dice, că războiul acesta este o cestiune națională a Egiptenilor și n'au drept aceia, cari dice, că armata expediționară este armată engleso-egiptenă. E drept, că dintre ofișeri cei mai mulți sunt Englesi, d'er ei au intrat în armata egiptenă ca voluntari și apără singur numai interesele Egiptului. Interesul cel mai mare al Egiptului e, ca să ocupe Dongola, deoarece îndată ce Egiptenii vor fi ocupat Sudanul. Anglia nu mai va avea interes ca să tină și mai departe asediat Egiptul. Este lucru interesant, că Stanley crede, că Englesii, își vor retrage trupele dela tărîmul Nilului, decăt prin acësta ar înceta rapörtele încordate dintre Franca și Anglia iscate din cauza cestiunii egiptene.

Literatură.

A apărut Nr. 16 al „Lumei ilustrate“ cu următorul cuprins: Porțile de fier, Regele Alexandru al Serbiei, Gheorghe din Moldova (Versuri), Pref. Capitalei Dl. Paul Stătescu (schiță biografică), Delavrancea (schiță) „A mea este răsunăr“ (sfârșitul romanului) Ucigașă, (urmare), Emil Paraiano (Versuri). Ilustrațiile acestui număr: Nunta: i serbi, Stanca Babakai, Lucrările dela cataractele din Iucz, Calea Szechenyi, Căntăreți serbi, Lucrările dela stanca „Geben“ Strămtöra Cazanului, Maiu de stănci, Văpöre de spargere, Tabla lui Traian, Cort țigănesco, Ruina Colubacă, Cimitir turoesc, Insula Ada-Kaleh, Grănicer român, Lucrările dela Bigrada, Regele Alexandru al Serbiei, Prefectul Capitalei, D-l Paul Stătescu, Delavrancea, Princesa de Wales.

*

Călinarul Plugarului pe 1897, edat de Tipografia „A. Mureșianu” din Brașov, a eșit de sub tipar și se va espeda la începutul săptămânei acesteia tuturor celor ce au trimis înainte prețul lui. Acest călinar intră acum în anul al 5-lea, având un cuprins tot mai bogat și mai interesant. De astă-dată în călinar se cuprind și mai multe chipuri frumoase. Pe pagina primă se află portretul fericitului întru pomenire *Ioan Barac*, marele scriitor popular dela începutul acestui veac, ăr în text se află scrisă istoria vieții și lucrării lui. Partea calendaristică este mai bogată ca până acum, îndreptându-o și înmulțindu-o după trebuințele ivite, însemnând până și evangeliile, ce sunt a se ceti în fiă-care Duminecă. Pentru a economisi din spațiu, măsurile de lungime și greutate, competențele de timbre și tacse, taxele pentru postă și telegraf etc. s'au cules cu litere mici de tot. Mai ales tarifa pentru telegrame și taxele postale pentru scrisori și pachete s'au adus pe lung și pe larg după cele mai nouă ordinațiuni postale. Tărgurile sunt de-ase-menea îndreptate și corectate. Urmăză Introducerea de *Ioan Georgescu*, și apoi vine partea literară. Acastă parte este mult mai bogată ca în călindarele din anii trecuți, cuprinzând ea singură vre-o 42 pagine cu cele mai frumoase istorisiri, poesii etc., tôte scrise pentru popor și fôrte interesante. În partea economică de-ase-menea se află o seriă bogată de articuli de mare interes pentru plugari, precum: Rotațiunea în economia comasată, Lucrarea pământului, Tovărășiile economice, Intrebuintarea vacilor la lucru, Pășunatul vitelor, Vărutul grâului de sēmēnță, Legumile bostănose, Culesul și pēstratul pōmelor și altele. La urmă vin felurite povețe, glume etc. cum și o mulțime de anunțuri.

Călinarul se află de vândare la „Tipografia A. Mureșianu” în Brașov și costă și de astă-dată numai 25 cr. ăr trimis prin postă 30 cr. Celui ce cumpără de-odată mai multe esemplare, li-se dă rabatul cuvenit.

Din „Biblioteca pentru toți”, ce apare în Bucuresci în editura librăriei Carol Müller, cele mai nouă volume eșite de sub

tipar sunt: Nrii 80—81, 82—83 și 84, cuprinzând tôte trei părțile din romanul: *Ciocoi vechi și noi*, séu ce nasee din pisică sōreci măuăncă”, de *Niculae Filimon*. Al 85-lea volum, conține: „Din biografiile scriitorilor români”, de *Adamescu*. Fiă-care volum costă 30 bani, legat frumos 60 bani. Se pot procura și dela librăria Ciureu din Brașov ou 16, resp. 32 cr.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu**.
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Noemvre 1896.

Beata ung. de aur 4%	122.65
Renta de corōne ung. 4%	99.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.75
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.10
Bonuri rurale croate-slavoane.	97.15 1/2
Imprum. ung. cu premii	155.—
Losari pentru reg. Tisei și Segedin.	137.—
Renta de hârtie austr.	101.15
Renta de argint austr.	100.25
Renta de aur austr.	121.95
Losari din 1860	144 25
Aoșii de ale Băncei austro-ungară.	930.—
Aoșii de-ale Băncei ung. de credit.	401.50
Aoșii de-ale Băncei austr. de credit.	365.25
Napoleonori.	9.53
Mărci imperiale germane	58.70
London vista	119.70
Paris vista	47.47 1/2
Rente de corōne austr. 4%	101.15
Note italiene.	44 40

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Noemvre 1896.

Bancnote rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.51
Argint român. Cump.	9.45	Vënd.	9.48
Napoleon-d'ori Cump.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Rubie rusești Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	—	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

O specialitate naturală neprețuibilă
este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată
Isvorul „MATILDA” de Bodok,

care după experiențele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace și plăcută, mai ales: **la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratōre etc.**

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust și efect prea plăcut și binefăcător — va îndeplini chiar și pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Brașov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighișōra și în Alba-Julia: la D-l I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segesváry és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Oreștie: la Németh János.

Cu tōtă stima:

Administrațiunea isvorului
„MATILDA.”

JOSEF GYÖRGY,
(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

„ANKER”

Societate de asigurare și rente.

Directia: **Wien, I., Hoher Markt II.**
„Anker-Hof”.

Representunța generală pentru Ungaria:
Budapest, VI., Deákplatz 6.
„Anker-udvar”.

în casele proprii ale societății.

Averea societății: 110 milioane corōne.
Starea asiguranților: 460 milioane corōne.
Plătit până acuma: 192 milioane corōne.

Polițe incontestabile. Condiții culante. Pentru cei obligați la miliția asigurare de resbel fără plată. Participanților căștiguri mari. Asigurări de copii favorabile

Cu prospecte și informații servesc reprezentanții pentru Brașov și giur.

S. HAAS & FII,
șirul Florilor Nr. 14.

1097,1—6

Angajament nou.

CIRCUL M. KÁROLY

Onorat p. t. public! Deōre-ce n'am cruțat nici cheltueli, nici ostendă ca să mulțumesc on. public, mi-a succes a **angaja primul circ italianesc de maimuțe și câni.**

G. VOLPI

astăzi **Martți în 3 Novembre 1896,**

mare reprezentatie de deschidere a

Cercului G. Volpi,

care constă din 42 persoane și 80 animale, Ponis din Scoția, **maimuțe, câni și capre.**

Fără concurență! Societatea au fost decorată de Maiestatea Sa Sultanul turcesc.

G. Volpi Director. Cu maimuțele, câni și caprele sale.

Volpi Bartolomeo. Cu 10 Ponnys dresați liber.

G. GEMBRANI, vestitul Dresseur.

Trupa acrobatică **L. Scartelli.**

Brothers, Bath S. Clown musicanți neîntrecuti.

G. Vandagnotte, Equilibrist și Jounkler.

D-șōra Melani Bono, Gimnastică.

Surorile Pawey ca Potpori in aer.

Sahra și Bono mititelele săritōre Trapez duplu.

Domnul Pewey Clown cu dumer August.

In decursul reprezentației va cânta o capelă italiană.

Prețul locurilor: Locul I. numerotat 1 fl., Stalul I 80 cr., al II-lea 60 cr., al III-lea 40 cr., Galerie 20 cr. Copii acompaniați de părinți prețul jumătate.

In fiă-care di reprezentație.
Inceputul la 1/2 8 ore séra.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unū an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe unū an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurit și a arăta și ultim poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.